

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa G.G.

przeciwko Szkole Podstawowej w D.

o odszkodowanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 maja 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 31 lipca 2014 r., sygn. akt IV Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 31 lipca 2014 r. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 16 kwietnia 2014 r., którym oddalono powództwo G.G. o przywrócenie do pracy w pozwanej Szkole Podstawowej w D. i zasądzenie odszkodowania za bezpodstawne i bezprawne rozwiązanie stosunku pracy.

Powódka wywiodła skargę kasacyjną od tego wyroku i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego w postaci art. 6 Konwencji Praw Człowieka, art. 45 i art. 77 Konstytucji RP, art. 6a ust. 9 i 10, art. 23 ust. 1 pkt 5,

art. 23 ust. 2 Karty Nauczyciela, art. 2, art. 30 § 1 pkt 2, § 2¹, § 4, art. 45 § 1 i 2, art. 264 § 1 i 2 k.p., art. 61 k.c. w związku z art. 300 k.p., a także na podstawie naruszenia prawa procesowego w postaci art. 378 k.p.c. i art. 379 pkt 4 k.p.c., art. 317 k.p.c., art. 139 k.p.c. w związku z art. 61 k.c., art. 133 § 3 w związku z art. 87 § 1, art. 91 i art. 465 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 217 § 2 w związku z art. 378 § 1 k.p.c., wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego i „rozstrzygnięcie o rzetelności i zasadności negatywnej oceny pracy powódki jako nauczyciela oraz zasadności zastosowania tej oceny jako podstawy rozwiązania umowy o pracę i celowości przywrócenia powódki do pracy lub przyznania odszkodowania”, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego „i przekazanie sprawy do Sądu II instancji do ponownego rozpoznania”, a także o zasądzenie kosztów postępowania.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na nieważność postępowania przed Sądem pierwszej instancji, której nie uwzględnił Sąd Okręgowy, a nadto z uwagi na „niedopuszczalne ograniczenie w tej sprawie powódce praw człowieka, tj. prawa do rozpoznania sprawy przez bezstronny, niezawisły sąd bez zbędnej zwłoki art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 6 Konwencji Praw Człowieka”, a także z tego powodu, że „istotną podstawą dla wniesienia niniejszej kasacji jest również twierdzenie obu Sądów, tj. I i II instancji, iż powódka złożyła pozew po upływie 7 dni od 25 lipca 2012 r., tj. terminu określonego w art. 264 § 1 k.p.”.

Strona pozwana w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie, a także o zasądzenie od powódki kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

W skardze kasacyjnej złożonej przez powódkę znajduje się wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, między innymi, z uwagi na to, że przed Sądem pierwszej instancji doszło do nieważności postępowania, czego nie uwzględnił Sąd Okręgowy, naruszając art. 378 k.p.c.

Zarzut nieważności postępowania uzasadniony został tym, że w rozpoznaniu sprawy w Sądzie Rejonowym brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Skarżąca upatrywała przesłanki obligatoryjnego wyłączenia sędzi B. P. od rozpoznania niniejszej sprawy w tym, że była ona członkiem składu orzekającego w innej sprawie toczącej się między tymi samymi stronami o sygnaturze IV P 300/12 o ustalenie podstawy prawnej stosunku pracy i odszkodowanie. Według skarżącej, poprzednia sprawa między tymi samymi stronami dotyczyła więc „ważności aktu prawnego, jego treści i formy”, odnosząc się „do dokumentu dotyczącego nawiązania stosunku pracy powódki na podstawie mianowania”, z czego wynika, że sędzia będąca członkiem składu orzekającego w tej sprawie była wyłączona od rozpoznawania sprawy niniejszej na podstawie art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c.

Z art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c. wynika tymczasem, że sędzia jest wyłączony z mocy samej ustawy w sprawach, w których w instancji niższej brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia, jako też w sprawach o ważność aktu prawnego z jego udziałem sporządzonego lub przez niego rozpoznanego oraz w sprawach, w których występował jako prokurator. Sędzia nie podlega więc wyłączeniu z mocy ustawy na podstawie art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c. z tej tylko przyczyny, że orzekał poprzednio w innej sprawie między tymi samymi stronami (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2002 r., II UKN 307/01, OSNP 2003 nr 24, poz. 600). Instytucja wyłączenia sędziego z mocy ustawy od orzekania z przyczyn wskazanych w art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c. ma na celu zapobieżenie sytuacji, w której

sędzia miałby kontrolować swoje własne rozstrzygnięcia wydane w instancji niższej bądź też przedmiotem jego osądu miałyby być ważność aktu prawnego zdanego z jego udziałem (przykładowo aktu notarialnego sporządzonego przez sędziego, który wcześniej był notariuszem).

W rozpatrywanej sprawie nie występują zatem okoliczności uzasadniające wyłączenie sędziego od orzekania, albowiem nie stanowi ich fakt wydania wyroku w innej sprawie między tymi samymi stronami. Niezawisłość sędziowska wiąże się z obowiązkiem wydania orzeczenia przez sędziego na podstawie jego własnego, wewnętrznego przekonania o prawidłowości danego rozstrzygnięcia, wyłącznie w oparciu o analizę materiału dowodowego zebranego w sprawie, przez pryzmat mających zastosowanie norm prawa materialnego z pominięciem wpływu jakichkolwiek czynników zewnętrznych. Nie narusza zasady niezawisłości sędziowskiej sędzia, który kierując się własnym wewnętrznym przekonaniem podziela argumentację prawną co do określonych zagadnień prawnych, wyrażoną w innej sprawie rozpoznanej przez ten sam sąd. Nie ma przy tym żadnych podstaw do uznania, że rozpoznawanie i wydanie wyroku w sprawie IV P 300/12 oznaczało sporządzenie lub rozpoznawanie przez sędzię B. P. aktu prawnego w rozumieniu art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c., wobec czego zarzut nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji jest nieuzasadniony, a tym samym oczywiście nietrafny jest także zarzut skarżącej odnoszący się do naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 378 k.p.c., przez nieuwzględnienie nieważności postępowania przed Sądem Rejonowym.

Skarżąca nie zdołała więc wykazać potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej z tej przyczyny.

Brak jest też podstaw do stwierdzenia, że zostało wykazane istnienie jakichkolwiek innych przesłanek „przedsądu”. Jak już bowiem powiedziano, rozpoznawanie skargi następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Za prawidłową motywację wniosku nie można zatem uznać powtórzenia ogólnych sformułowań ustawy przewidujących okoliczności uzasadniające przyjęcie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej do rozpoznania. Tym bardziej nie uzasadnia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

powołanie się przez skarżącego na jakiekolwiek okoliczności, które w jego ocenie uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że skarżąca nie wykazała potrzeby rozpoznania jej skargi, powołując się na „niedopuszczalne ograniczenie w tej sprawie powódce praw człowieka, tj. prawa do rozpoznania sprawy przez bezstronny, niezawisły sąd bez zbędnej zwłoki art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 6 Konwencji Praw Człowieka”, co miałyby polegać na oddaleniu powództwa z powodu przekroczenia terminu wynikającego z art. 264 § 1 k.p., bez zbadania rzetelności wystawionej powódce oceny negatywnej i związanej z tym zasadności wypowiedzenia stosunku pracy, a także na to, że „istotną podstawą dla wniesienia niniejszej kasacji jest również twierdzenie obu Sądów, tj. I i II instancji, iż powódka złożyła pozew po upływie 7 dni od 25 lipca 2012 r., tj. terminu określonego w art. 264 § 1 k.p.”.

Powyższe okoliczności nie są bowiem w myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. żadną z przesłanek warunkujących przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zaangażowanie Sądu Najwyższego może motywować jedynie oczywista zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), a występowanie tej przesłanki uzasadniać to, że zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo. Zwrócić należy przy tym uwagę, że jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, iż skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 2 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). W skardze kasacyjnej powódki nie można zaś doszukać się takiej argumentacji, tym bardziej, że jak wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, sprawa z odwołania od wypowiedzenia stosunku pracy może zostać ograniczona tylko do badania zachowania terminów z art. 264 i art. 265 k.p. (por. np. postanowienie z dnia 18 listopada 2014 r., II PZ 18/14), a niedochowanie przez pracownika terminu do

zaskarżenia czynności prawnej pracodawcy skutkującej rozwiązaniem stosunku pracy, o którym mowa w art. 264 k.p., zawsze prowadzi do oddalenia powództwa, bez względu na to, czy rozwiązanie stosunku pracy było (w rzeczywistości) zgodne z prawem lub uzasadnione (por. np. wyrok z dnia 27 lipca 2011 r., II PK 21/11).

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. i art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.